Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B** ►**C1** **PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS**

(2011. gada 17. maijs)

par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei ◄

(2011/344/ES)

(OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.)

Grozīts ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/541/ES (2011. gada 2. septembris)	L 240	8	16.9.2011.
►**M2**	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/683/ES (2011. gada 11. oktobris)	L 269	32	14.10.2011.
►**M3**	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/92/ES (2011. gada 14. decembris)	L 46	40	17.2.2012.
►**M4**	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/224/ES (2012. gada 29. marts)	L 115	21	27.4.2012.
►**M5**	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/409/ES (2012. gada 10. jūlijs)	L 192	12	20.7.2012.
►**M6**	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/658/ES (2012. gada 9. oktobris)	L 295	14	25.10.2012.
►**M7**	Padomes Īstenošanas lēmums 2013/64/ES (2012. gada 20. decembris)	L 26	30	26.1.2013.
►**M8**	Padomes Īstenošanas lēmums 2013/323/ES (2013. gada 21. jūnijs)	L 175	47	27.6.2013.

Labota ar:

►**C1** Kļūdu labojums, OV L 178, 10.7.2012., 15. lpp. (2011/344/ES)

▼B
▼C1

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(2011. gada 17. maijs)

par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei

▼B

(2011/344/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 407/2010 (2010. gada 11. maijs), ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Portugāle nesen sāka izjust pieaugošu spiedienu finanšu tirgos, kas rada bažas par tās valsts finanšu ilgtspējību. Pašreizējā krīze tiešām ir būtiski ietekmējusi arī valsts finanšu stāvokli, kas krasi palielināja valsts parāda vērtspapīru ienesīguma atšķirības. Pēc kredītreitingu aģentūru vairākkārt veiktā Portugāles valsts obligāciju kredītreitingu samazinājuma tā vairs nespēja sevi refinansēt ar tādām likmēm, kuras būtu ilgtermiņā savienojamas ar fiskālo stabilitāti. Turklāt banku sektoram, kas, jo īpaši eurozonā, ir lielā mērā atkarīgs no ārējā finansējuma, arvien mazāk bija pieejams starptautisko tirgu finansējums.

(2) Ņemot vērā šīs lielās ekonomikas un finanšu grūtības, kuras izraisījuši ārkārtēji notikumi, ko valdība nevar ietekmēt, Portugāle 2011. gada 7. aprīlī Eiropas Savienībai, eurozonas dalībvalstīm un Starptautiskajam Valūtas fondam ("SVF") oficiāli lūdza finanšu palīdzību, lai atbalstītu politikas programmu uzticības atjaunošanai un ļautu atjaunot ekonomikā ilgtspējīgu izaugsmi, kā arī nodrošinātu finanšu stabilitāti Portugālē, eurozonā un Savienībā. 2011. gada 3. maijā tika panākta vienošanās starp valdību un apvienoto Komisijas/SVF/ECB delegāciju attiecībā uz visaptverošu trīs gadu politikas programmu laikposmā līdz 2014. gada vidum, kas jāizklāsta Ekonomikas un finanšu politikas memorandā ("*MEFP*") un Saprašanās memorandā par konkrētiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("*MoU*"). Šo politikas programmu atbalstīja divas lielākās opozīcijas partijas.

([1]) OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.

▼B

(3) Šī ekonomikas un finanšu korekciju programmas (“programma”) projekta, ko Portugāle iesniegusi Komisijā un Padomē, mērķis ir atjaunot uzticību valstij un banku sektoram, kā arī sekmēt izaugsmi un nodarbinātību. Tajā ietverti visaptveroši darbības elementi trīs jomās. Pirmkārt, dziļas un laicīgas strukturālās reformas, lai palielinātu potenciālo izaugsmi, radītu darba vietas un uzlabotu konkurētspēju (tostarp izmantojot fiskālo devalvāciju). Konkrētāk, programmā ietvertas darba tirgus, tiesu sistēmas, tīkla nozaru, mājokļu un pakalpojumu sektoru reformas ar mērķi palielināt ekonomikas izaugsmes potenciālu, uzlabot konkurētspēju un sekmēt ekonomikas pielāgošanos. Otrkārt, ticama un sabalansēta fiskālās konsolidācijas stratēģija, kuru papildina strukturālie fiskālie pasākumi un publiskā un privātā sektora partnerības (“PPP”) un valsts uzņēmumu (“VU”) labāka kontrole, kuru mērķis ir vidējā termiņā panākt valdības bruto parāda pret IKP attiecības stabilu samazināšanos. Valsts iestādes ir apņēmušās līdz 2013. gadam samazināt deficītu līdz 3 % no IKP. Treškārt, finanšu sektora stratēģija, kuras pamatā ir rekapitalizācija, un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas pasākumi, lai aizsargātu finanšu sektoru pret nekoordinētu aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu, izmantojot tirgus mehānismus ar papildnodrošinājumiem.

(4) Saskaņā ar Komisijas pašreizējām prognozēm par nominālā IKP pieaugumu (–1,2 % 2011. gadā, –0,5 % 2012. gadā, 2,5 % 2013. gadā un 3,9 % 2014. gadā) fiskālās korekcijas atbilst parāda un IKP attiecībai 101,7 % 2011. gadā, 107,4 % 2012. gadā, 108,6 % 2013. gadā un 107,6 % 2014. gadā. Tādējādi parāda un IKP attiecība tiktu stabilizēta 2013. gadā un pēc tam pakāpeniski samazinātos, pieņemot, ka deficīta samazināšanā tiek panākts turpmāks progress. Parāda dinamiku ietekmē vairākas zembilances operācijas, kuras, kā tiek prognozēts, palielinās parāda un IKP attiecību par 1¾ procentpunktiem no IKP 2011. gadā un ¾ procentpunktiem no IKP gadā laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam. Tās ietver apjomīgu finanšu aktīvu iegādi, jo īpaši iespējamai banku rekapitalizācijai un VU finansējumam, sasniedzot ½ % no IKP gadā laikposmā no 2011. līdz 2014. gadam. No otras puses, ienākumi no privatizācijas, kas veido aptuveni 3 % no IKP laikposmā līdz 2013. gadam, palīdzēs samazināt parādu.

(5) Komisijas vērtējums sadarbībā ar Eiropas Centrālo banku (“ECB”) un SVF ir, ka Portugālei ir nepieciešams kopējais finansējums EUR 78 miljardu (78 000 miljonu) apmērā laikposmā no 2011. gada jūnija līdz 2014. gada vidum. Neraugoties uz būtisko fiskālo korekciju, finansējuma iztrūkums valstij programmas darbības laikposmā var sasniegt EUR 63 miljardus. Tiek pieņemts, ka pieeja vidēja termiņa un ilgtermiņa parādu tirgum būs liegta līdz 2013. gada pirmajai pusei. Tiek pieņemts, ka Portugāle spēs refinansēt daļu no saviem esošajiem īstermiņa parādiem, taču programmā paredzēts arī finansējuma nodrošinājums gadījumos, ja rodas neparedzētas novirzes no Komisijas finansējuma pamatscenārija. Portugāle tiek mudināta saglabāt un pielāgot tās finanšu tirgus darbības ar mērķi attīstīt tirgus piekļuvi un uzticību. Finanšu sektora stratēģija, kas noteikta programmā ar mērķi atjaunot ilgtermiņa uzticību Portugāles banku sistēmai, paredz banku grupām līdz 2011. gada beigām palielināt to 1. līmeņa pamatkapitāla proporciju līdz 9 % un līdz 2012. gada beigām – līdz 10 % un pēc tam uzturēt to. Programmā ietverta arī banku atbalsta shēma līdz pat EUR 12 miljardu apmērā, lai

▼B

nodrošinātu vajadzīgo kapitālu gadījumos, kad tas nav pieejams tirgū. Tomēr reālās finansējuma vajadzības var būt krietni mazākas, jo īpaši tad, ja būtiski uzlabojas tirgus apstākļi un programmas darbības laikposmā nerodas smagi, neparedzēti banku zaudējumi.

(6) Programma tiktu finansēta, izmantojot ieguldījumus no ārējiem avotiem. Savienības palīdzība Portugālei sasniegtu līdz pat EUR 52 miljardus no Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma ("EFSM"), kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. 407/2010, kā arī no Eiropas finanšu stabilitātes instrumenta. Turklāt Portugāle ir lūgusi aizdevumu no SVF Paplašinātās kreditēšanas mehānisma resursiem SDR 23,742 miljardu apmērā (kas, atbilstīgi 2011. gada 5. maija valūtas kursam atbilst EUR 26 miljardiem). Atbalsts no EFSM ir jāsniedz ar tādiem nosacījumiem, kas ir līdzīgi SVF nosacījumiem. Savienības finanšu palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai.

(7) Padomei būtu regulāri jāpārskata Portugāles īstenotā ekonomikas politika.

(8) Konkrētie ekonomikas politikas nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās ar Portugāli, būtu jāparedz Saprašanās memorandā par īpašiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("saprašanās memorands"). Sīkāki finanšu nosacījumi būtu jāparedz aizdevuma līgumā.

(9) Komisijai, sadarbībā ar ECB, organizējot vizītes un izskatot Portugāles iestāžu regulāri iesniegtos ziņojumus, būtu regulāri jāpārbauda, vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība piešķirta.

(10) Visā programmas īstenošanas gaitā Komisijai būtu jāsniedz papildu ieteikumi par politiku un tehniskā palīdzība konkrētās jomās.

(11) Darbībām, kuras palīdz finansēt ar Savienības finanšu palīdzību, ir jābūt saderīgām ar Savienības politiku un jāatbilst Savienības tiesību aktiem. Pasākumi finanšu iestāžu atbalstam ir jāveic saskaņā ar Savienības noteikumiem par konkurenci.

(12) Palīdzība būtu jāsniedz ar mērķi atbalstīt veiksmīgu programmas īstenošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

▼M8

1. Savienība nodod Portugāles rīcībā aizdevumu, kura maksimālais apjoms ir EUR 26 miljardi, ar vidējo maksimālo dzēšanas termiņu 19,5 gadi. Aizdevuma atsevišķu daļu dzēšanas termiņš var būt līdz 30 gadiem.

▼B

2. Finanšu palīdzība ir pieejama trīs gadus, sākot no pirmās dienas pēc šā lēmuma spēkā stāšanās.

▼M1

3. Komisija piešķir Savienības finanšu palīdzību Portugālei ne vairāk kā 14 daļās. Vienu daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Pirmās un otrās daļas maksājumu dzēšanas termiņi var būt ilgāki nekā maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā. Šādos gadījumos turpmāko maksājumu dzēšanas termiņus nosaka tā, lai maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā, tiktu sasniegts, tiklīdz visas daļas ir izmaksātas.

▼B

4. Pirmo daļu izmaksā ar noteikumu, ka stājas spēkā aizdevuma līgums un saprašanās memorands. Turpmākās aizdevuma daļas tiek izmaksātas, ja Komisija, apspriežoties ar ECB, ir pozitīvi novērtējusi Portugāles sniegumu, izpildot vispārējos ekonomikas politikas nosacījumus, kas noteikti šajā lēmumā un saprašanās memorandā.

▼M2

5. Portugāle maksā Savienības finansējuma izmaksas par katru daļu.

▼B

6. Turklāt Portugāle sedz Regulas (ES) Nr. 407/2010 7. pantā minētās izmaksas.

7. Ja tas vajadzīgs aizdevuma finansēšanai, ir atļauti piesardzīgi procentu likmes mijmaiņas darījumi ar visaugstākās kredītkvalitātes partneriem, kā arī kompleksi aizņēmumu darījumi.

8. Komisija lemj par turpmāko finansējuma daļu apmēru un izmaksāšanu. Komisija lemj par katra maksājuma apmēru.

▼M8

9. Pēc Portugāles lūguma Komisija var pagarināt atsevišķas daļas vai maksājuma dzēšanas termiņu, ja tiek ievērots 1. punktā noteiktais maksimālais vidējais dzēšanas termiņš. Minētajam nolūkam Komisija var refinansēt visu vai daļu tās aizņēmuma. Visas summas, ko Komisija aizņēmusies iepriekš, glabā ECB kontā, ko Komisija atvērusi finanšu palīdzības administrēšanai.

▼B

2. pants

1. Palīdzību pārvalda Komisija atbilstīgi Portugāles saistībām.

2. Komisija sadarbībā ar ECB vienojas ar Portugāles iestādēm par konkrētajiem ekonomikas politikas nosacījumiem, saskaņā ar kuriem finanšu palīdzība tiek piešķirta, kā paredzēts 3. pantā. Minētos nosacījumus paredz saprašanās memorandā, kuru paraksta Komisija un Portugāles iestādes atbilstīgi 1. punktā minētajām saistībām. Sīkākus finanšu nosacījumus paredz aizdevuma līgumā, kas noslēdzams ar Komisiju.

▼B

3. Komisija sadarbībā ar ECB regulāri pārbauda (vismaz reizi ceturksnī), vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība piešķirta, un pirms katras palīdzības daļas izmaksas sniedz ziņojumu Ekonomikas un finanšu komitejai. Šajā nolūkā Portugāles iestādes pilnībā sadarbojas ar Komisiju un ECB un nodod to rīcībā visu vajadzīgo informāciju. Komisija informē Ekonomikas un finanšu komiteju par aizņēmumu iespējamo refinansēšanu vai finanšu nosacījumu pārstrukturēšanu.

4. Portugāle pieņem un īsteno papildu konsolidācijas pasākumus, lai nodrošinātu makrofinansiālo stabilitāti, ja šādi pasākumi ir nepieciešami palīdzības programmas laikā. Portugāles iestādes pirms jebkādu papildu pasākumu pieņemšanas konsultējas ar Komisiju un ECB.

3. pants

1. Ar šo tiek apstiprināts Portugāles iestāžu sagatavotais ekonomikas un finanšu korekciju programmas projekts (“programma”).

2. Pirmās finansējuma daļas izmaksai sekojošās daļas izmaksā, pamatojoties uz apmierinošu programmas īstenošanu, konkrētāk, saprašanās memorandā noteikto konkrēto ekonomikas nosacījumu izpildi. Tie *inter alia* ietver pasākumus, kas paredzēti šā panta 4. līdz 8. punktā.

▼M8

3. Vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 5,9 % no IKP 2011. gadā, 5,0 % no IKP 2012. gadā, 5,5 % no IKP 2013. gadā un 4 % no IKP 2014. gadā. Šā deficīta aprēķinā neņem vērā iespējamās budžeta izmaksas banku atbalsta pasākumiem valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. Budžeta konsolidāciju panāk ar augstas kvalitātes pastāvīgiem pasākumiem, samazinot konsolidācijas ietekmi uz visneaizsargātākajām grupām.

4. Portugāle līdz norādītā gada beigām pieņem pasākumus, kas minēti 5. līdz 8. punktā, un konkrēti termiņi 2011.–2014. gadam tiks noteikti saprašanās memorandā. Portugāle ir gatava veikt papildu konsolidācijas pasākumus, lai sasniegtu deficīta mērķi visā programmas darbības laikā.

▼B

5. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle līdz 2011. gada beigām pieņem šādus pasākumus:

▼M3

a) 2011. gada fiskālā deficīta mērķi sasniedz, izmantojot ārkārtas pasākumu. Aktīvus, kas iegādāti banku pensiju fondu pārskaitījuma uz valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu rezultātā, neizmanto tādā veidā, kas kaitē Portugāles valsts finanšu sektora ilgtermiņa noturībai;

▼M3

b) Portugāle pieņem pasākumus, lai nostiprinātu valsts finanšu pārvaldību. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā Budžeta struktūras likumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta struktūru un izveido neatkarīgu fiskālo jautājumu padomi. Budžeta struktūru vietējā un reģionālā līmenī ievērojami pastiprina, jo īpaši izvirzot pamatiespējas, kā pielāgot attiecīgos finanšu likumus Budžeta struktūras likuma prasībām. Portugāle padara intensīvāku valsts finanšu ziņošana un pārraudzību un stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība sagatavo kavēto maksājumu apspiešanas un norēķinu stratēģiju, kurā nosaka, kā un kad kavēto maksājumu apjoms ir jāstabilizē, un izpēta dažādas kavēto maksājumu norēķinu iespējas. Attiecībā uz publiskajām un privātajām partnerībām (PPP) Portugāles valdība neveido nevienu jaunu PPP pirms programmā paredzētā pētījuma par pašreizējām PPP un pirms kļūst pieejamas ierosinātās juridiskās un iestāžu reformas;

▼M1

c) Portugāle turpina stiprināt darba tirgus darbību, jo īpaši veicot pasākumus, lai reformētu nodarbinātības aizsardzības tiesību aktus, algu noteikšanu un aktīva darba tirgus politiku;

▼B

d) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu un sekmētu Pireneju pussalas gāzes tirgus izveidi, kā arī pārskatītu atbalsta un kompensācijas shēmas elektroenerģijas ražošanai. Attiecībā uz citām tīkla nozarēm, konkrētāk, transportu, telekomunikācijām un pasta pakalpojumiem, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;

▼M3

e) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Portugāles valsts vai jebkura valsts iestāde kā akcionārs neslēdz līgumus, kuri var kavēt kapitāla brīvu apriti vai ietekmēt vadības kontroli uzņēmumos. Jaunajā Privatizācijas likumā arī tiek ievērots brīvas kapitāla aprites princips, un tajā netiek piešķirtas īpašas tiesības valstij un nepieļauj to izmantošanu. Konkurences tiesību pārskatīšanu veic ar mērķi paātrināt konkurences noteikumu piemērošanu un uzlabot piemērošanas efektivitāti;

▼B

f) Portugāle uzlabo kārtību un noteikumus publiskā iepirkuma procedūrās, lai veidotu konkurētspējīgāku uzņēmējdarbības vidi un nodrošinātu efektīvāku publiskā sektora līdzekļu izmantošanu;

▼**M1**

g) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu valsts uzņēmumu efektivitāti un ilgtspējību centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle sagatavo visaptverošu valsts uzņēmumu stratēģijas dokumentu, kurā pārskatīta tarifu struktūra un pakalpojumu sniegšana, kā arī plānu no 2012. gada samazināt vajadzību pēc aizņēmumiem. Portugāle īsteno pašreizējos plānus samazināt centrālās valdības valsts uzņēmumu darbības izmaksas vismaz par vidēji 15 %, izņemot veselības aprūpes nozarē, un sagatavo līdzvērtīgu plānu reģionālās un vietējās pārvaldes valsts uzņēmumiem;

▼**M3**

h) Portugāle sagatavo finanšu vienošanos ar Madeiras autonomo reģionu ("*RAM*"), kas atbilst programmai. Līdz tiek panākta vienošanās par minēto vienošanos un tās īstenošanu *RAM* budžetā, Portugāle cieši pārrauga *RAM* budžeta izpildi, aizkavē valsts pārskaitījumus *RAM* valdībai un nesedz nekādus jaunus *RAM* valdības un tās VU tirdzniecības vai finanšu parādus vai garantijas, ko nav apstiprinājusi Finanšu ministrija.

▼**M6**

6. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle 2012. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

a) vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 5,0 % no IKP 2012. gadā. Portugāle turpina cieši uzraudzīt fiskālo attīstību un īstenot politikas turpmākas korekcijas, lai sasniegtu 2012. gadam noteikto mērķi. Šajā nolūkā Portugāle aptur dažas 2012. gada budžeta apropriācijas ieguldījumu projektiem, kuri vēl nav sākti, palielina zīmognodevas par vērtīgu īpašumu, paaugstina nodokļa likmes par ienākumiem no ieguldījumiem, paātrina dažus no 2013. gada budžeta pasākumiem, kas skar sociālos pabalstus, īsteno papildu pasākumus, kas rada starppatēriņa ietaupījumus un palielina citus ieņēmumus no tirdzniecības, lai nodrošinātu 2012. gada deficīta mērķi;

b) Portugāle tiecas 2012. gadā samazināt izdevumus vismaz par EUR 6,8 miljardiem, tostarp samazinot publiskā sektora algas un nodarbinātību, samazinot pensijas, pilnībā reorganizējot centrālo administrāciju, novēršot funkciju pārklāšanos un citas neefektīvas parādības, samazinot transfertus VU, reorganizējot un samazinot pašvaldību skaitu, samazinot izglītības un veselības aprūpes izdevumus, samazinot transfertus vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī kapitālizdevumus un citus izdevumus, kā noteikts programmā;

c) attiecībā uz ieņēmumiem Portugāle īsteno ieņēmumu pasākumus par kopējo summu vismaz EUR 3 miljardi, tostarp izmantojot PVN bāzes paplašināšanu, ko veic, samazinot atbrīvojumus un pārskatot to preču un pakalpojumu sarakstus, uz ko attiecas samazinātas, vidējas un augstākas likmes, palielina akcīzes nodokli, paplašina uzņēmumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāzi, samazinot nodokļu atlaides un īpašos režīmus, nodrošina pensijām un darba algai piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa atskaitījumu tuvināšanu un veic izmaiņas īpašumu aplikšanā ar nodokli, samazinot atbrīvojumus. Šos pasākumus papildina darbības, kas vērstas pret izvairīšanos no nodokļiem, krāpniecību un nedokumentētiem darījumiem;

▼**M6**

d) Portugāle turpina pieņemt pasākumus, kas vērsti uz publisko finanšu pārvaldības nostiprināšanu. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā budžeta pamatlikumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta programmu. Vietējo un reģionālo budžeta programmu ievērojami pastiprina, jo īpaši pielāgojot attiecīgos finanšu likumus budžeta pamatlikuma prasībām. Portugāle intensificē pārskatu sniegšanu par valsts finansēm un pārraudzību, kā arī stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība piemēro validēšanas un norēķinu stratēģiju kavēto maksājumu nomaksai un pastiprina saistību īstenošanas kontroli, lai novērstu jaunu kavēto maksājumu rašanos. Portugāle īsteno jauno tiesisko un institucionālo PPP sistēmu. PPP netiks uzsāktas, pirms jaunā sistēma nebūs pilnībā efektīva. Balstoties uz pētījumu, ko sagatavojis starptautisks revīzijas uzņēmums, Portugāle izveido sīki izstrādātu stratēģisko plānu, kas pilnībā atbilst piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, tostarp tiesību aktiem publiskā iepirkuma jomā, lai iegūtu būtisku fiskālo kapitāla pieaugumu, vienlaikus samazinot parādu slogu un nodrošinot ilgtspējīgu valsts saistību samazināšanu. Portugāle pieņem tiesību aktu, ar ko regulē VU izveidi un darbību centrālā, reģionālā un vietējā līmenī;

e) Portugāle piemēro jaunos tiesību aktus, lai reorganizētu un ievērojami samazinātu vietējo pārvaldes iestāžu skaitu. Šīs izmaiņas stājas spēkā, sākot ar nākamo vietējo pašvaldību vēlēšanu ciklu. Turklāt Portugāle pastiprina centienus racionalizēt publisko sektoru, samazinot un uzlabojot uzdevumu kopīgu veikšanu visos pārvaldes līmeņos;

f) Portugāle padziļina ieņēmumu pārvaldes reformu, nostiprinot saiknes starp *Autoridade Tributária e Aduaneira* un sociālā nodrošinājuma sistēmas ieņēmumu iekasēšanas struktūrām, samazinot reģionālo iestāžu skaitu un novēršot atlikušās problēmas nodokļu lēmumu pārsūdzības sistēmā;

g) Portugāle īsteno finansiālo vienošanos ar *RAM*;

h) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu VU efektivitāti un ilgtspēju centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle izpēta iespējas, lai pārvaldītu smago VU parāda slogu, tostarp *Parpública*, un lai nodrošinātu uzlabotus nosacījumus tirgus finansējumam. Portugāle tiecas līdz 2012. gada beigām nodrošināt līdzsvarotu darbību nozares līmenī;

i) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu. Notiek *Caixa Geral de Depositos* apdrošināšanas sektora (*Caixa Seguros*) tieša pārdošana;

j) Portugāles valdība iesniedz tiesību akta projektu Portugāles parlamentam, lai saskaņotu atlaišanas pabalstus ar Savienības vidējām 8–12 dienām par darba gadu un izveidotu kompensāciju fondu atlaišanas pabalstiem;

▼**M6**

k) Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķiem radīt jaunas darba vietas un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju, lai koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību. Programmas darbības laikposmā jebkurš minimālās algas palielinājums tiek noteikts tikai gadījumā, ja to pamato ekonomikas un darba tirgus attīstība. Tiek veikti pasākumi, lai novērstu trūkumus pašreizējās algu noteikšanas shēmās, un tiek pieņemti tiesību akti, lai pārskatītu koplīgumu pagarināšanas kritērijus un kārtību un sekmētu uzņēmuma līgumu noslēgšanu. Līdz tam laikam koplīgumus nepagarina;

l) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu, lai uzlabotu valsts nodarbinātības dienestu darbību;

m) Portugāle īsteno pasākumus, kas izklāstīti tās rīcības plānos vidējās izglītības un profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes uzlabošanai;

n) uzlabo tiesu sistēmas darbību, īstenojot pasākumus, kas ierosināti tiesu reformu plānā, un piemērojot mērķtiecīgus pasākumus pakāpeniskai neizskatīto lietu uzkrājumu samazināšanai un alternatīvas strīdu izšķiršanas sekmēšanai;

o) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar tās rīcību netiks izveidoti šķēršļi brīvai kapitāla apritei un, konkrēti, ka Portugāles valsts vai jebkura publiska iestāde akcionāru statusā neslēdz nolīgumus, kas varētu traucēt kapitāla brīvai apritei vai ietekmēt uzņēmumu pārvaldības kontroli. Profesionālo pakalpojumu darbību veicina, uzlabojot regulējumu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai un likvidējot nevajadzīgus ierobežojumus attiecībā uz reglamentētajām profesijām. Būvniecībā un darbībās ar nekustamo īpašumu Portugāle pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem padara prasības mazāk apgrūtinošas un pārskata šķēršļus pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbības veikšanai;

p) uzlabo konkurenci un tiesisko regulējumu. Portugāle pastiprina galveno valsts regulatoru iestāžu neatkarību, autonomiju un pārvaldību, īsteno konkurences likumu nolūkā uzlabot konkurences noteikumu piemērošanas ātrumu un efektivitāti, pārrauga jaunu lietu pieplūdumu un ziņo par specializētās Konkurences, regulēšanas un uzraudzības tiesas darbību;

▼**M6**

q) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu tirgū un sekmētu Ibērijas gāzes tirgus izveidi, un veic turpmākus pasākumus, lai pilnībā transponētu trešo ES tiesību aktu paketi enerģētikas jomā. Lai nodrošinātu valsts regulatīvās iestādes neatkarību, autonomiju un pilnvaras, kas ir paredzētas trešajā tiesību aktu paketē enerģētikas jomā, Portugāle līdz 2012. gada trešajam ceturksnim pieņem jaunos nolikumus par regulatoriem, par ko 2012. gada jūlijā bija vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF, un nodrošina, ka tie stājas spēkā pirms 2012. gada beigām, lai liberalizētu elektroenerģijas un gāzes tirgus. Portugāle veic pasākumus, lai pārskatītu elektroenerģijas ražošanas atbalsta un kompensāciju shēmas. Portugāle veic pasākumus, lai līdz 2020. gadam samazinātu pārmērīgi augstus procentus un novērstu tarifu parādu, īpašu uzmanību pievēršot elektroenerģijas garantijas kompensācijas shēmām un īpašiem režīmiem (atjaunojamie energoresursi – izņemot tos, kas piešķirti saskaņā ar konkursa mehānismiem, – un koģenerācija) un parastajam režīmam (“*CMEC*” un “*CAE*”);

r) citās tīkla nozarēs, jo īpaši transportā, telekomunikācijās un pasta pakalpojumos, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;

s) Portugāle pieņem vairākus pasākumus, lai paaugstinātu teritoriālās plānošanas licenču shēmu, rūpniecības un tirdzniecības un tūrisma licencēšanas efektivitāti. Turklāt Portugāles valdība analizē un ātri apstrādā licencēšanas pieteikumus plānotiem investīciju projektiem, kas nav atrisināti vai izlemti ilgāk par 12 mēnešiem;

t) Portugāle sagatavo rīcības plānu ar pasākumiem, kas uzņēmumiem, jo īpaši MVU, atvieglotu piekļuvi finansējumam un eksporta tirgiem.

▼**M8**

7. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle 2013. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

a) vispārējās valdības budžeta deficīts 2013. gadā nepārsniedz 5,5 % no IKP. Konsolidācijas pasākumus, kas iekļauti 2013. gada budžetā, tostarp papildu budžetā, kas Parlamentam iesniegts līdz maija beigām, īsteno visu gadu. Ieņēmumu palielināšanas pasākumi ietver iedzīvotāju ienākuma nodokļa reformu, kas vienkāršo nodokļa struktūru, un palielina nodokļa bāzi, likvidējot dažas nodokļu priekšrocības, un paaugstina vidējo nodokļa likmi, vienlaikus saglabājot progresivitāti; uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes palielināšanu; akcīzes nodokļu palielināšanu un īpašumu aplikšanu ar lielākiem nodokļiem, un ārkārtas solidaritātes iemaksas pensijām. Izdevumu mazināšanas pasākumi ietver publiskā sektora pārvaldes, izglītības, veselības aprūpes un sociālo pabalstu racionalizēšanu; algu izdevumu samazināšanu, ko panāk, samazinot pastāvīgo un pagaidu darbinieku skaitu un samaksu par virsstundu darbu, darbības un kapitāla izdevumu samazināšanu VU; PPP līgumu pārskatīšanu; starppatēriņa samazināšanu nozaru ministrijās;

▼M8

b) daži pasākumi, kas izriet no publiskā sektora izdevumu pārskatīšanas, tiek piemēroti no 2013. gada. Galvenokārt tie ietver tālāku nodarbinātības samazināšanu publiskajā sektorā, kura tiek īstenota, pārveidojot īpašo mobilitātes shēmu par pārkvalificēšanās programmu, publiskā un privātā sektora darba noteikumu tuvināšanu, ko panāk, palielinot darba laiku publiskajā sektorā no 35 stundām uz 40 stundām nedēļā, publiskajā sektorā nodarbināto iemaksu palielināšanu īpašajās veselības apdrošināšanas shēmās un papildatvieglojumu samazināšanu. Racionalizācijas centieni nozaru ministrijās pārsniedz sākotnējos budžeta plānos paredzēto, un tiek turpināta sociālo tēriņu racionalizēšana. Turklāt minētie pastāvīgie pasākumi jāpapildina ar pagaidu pasākumiem, kas 2014. gada tiktu aizstāti ar pastāvīgiem pasākumiem un kas ietvertu Kohēzijas fonda resursu novirzīšanu no projektiem, kas vēl ir agrākā izstrādes stadijā, uz projektiem, kuri ir vēlākā izstrādes stadijā, un kapitāla izdevumu turpmāku samazināšanu (programma *Polis*);

c) papildus konsolidācijas pasākumiem, kas iekļauti papildu budžetā, visas pārējās reformu īstenošanai nepieciešamās izmaiņas tiesību aktos un tiesību aktu priekšlikumus, kuras saistītas ar publiskā sektora izdevumu pārskatīšanu, pieņem valdība vai attiecīgā gadījumā — tās tiek iesniegtas Parlamentam līdz likumdošanas sesijas beigām, proti, līdz 2013. gada jūlija vidum;

d) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu;

e) Portugāle koordinē informācijas apmaiņu starp dažādiem pārvaldes līmeņiem, lai atvieglotu ieņēmumu prognozēšanu autonomo reģionu un vietējo iestāžu 2014. gada budžetiem;

f) Portugāle publiskā sektora pārvaldē intensīvāk izmanto kopējos pakalpojumus;

g) Portugāle samazina nozaru ministriju vietējo filiāļu skaitu (piemēram, nodokļu, sociālā nodrošinājuma, tieslietu), apvienojot tās "*Lojas do Cidadão*" (vienas pieturas aģentūrā) un attīstot turpmāku e-pārvaldi arī pēc programmas pabeigšanas;

h) Portugāle turpina slimnīcu tīkla reorganizāciju un racionalizāciju, specializējot, koncentrējot un samazinot slimnīcu sniegtos pakalpojumus, apvienojot slimnīcu vadību un darbību, un pabeidz darbības plāna īstenošanu līdz 2013. gada beigām;

i) ar starptautiski pazīstamu ekspertu atbalstu un saskaņā ar grozījumiem Jaunajā pilsētas īpašumu izvērtēšanas likumā 6/2006 un dekrētlikumā, kas vienkāršo renovācijas administratīvo procedūru, Portugāle veic esošā mājokļu tirgus visaptverošu izvērtēšanu;

▼M8

j) Portugāle izstrādā valsts mēroga zemes reģistrācijas sistēmu, lai pilsētu plānošanā būtu pieejams vienmērīgāks ieguvumu un izmaksu sadalījums;

k) Portugāle īsteno pasākumus, kas izklāstīti tās darbības plānos vidējās izglītības un profesionālās apmācības kvalitātes uzlabošanai, jo īpaši ievieš pārvaldības instrumentu izglītības un apmācības politikas rezultātu un ietekmes analīzei, uzraudzībai un novērtēšanai un nodibina references profesionālās skolas;

l) Portugāle pabeidz plānoto sektoriālo grozījumu pieņemšanu, kas nepieciešami, lai pilnībā īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū ([1]);

m) Portugāle ievieš pasākumus, kuru mērķis ir sasniegt stabilu neizskatīto izmeklēšanas lietu samazinājumu kontekstā ar neizskatīto tiesu lietu izskatīšanu;

n) valdība iesniedz Parlamentam pamatlikumu par galvenajām valsts regulatora iestādēm, lai garantētu to pilnīgu neatkarību un finanšu, administratīvās un vadības autonomiju;

o) Portugāle uzlabo uzņēmējdarbības vidi, pabeidzot iesāktās reformas administratīvā sloga samazināšanai (pilnībā darbojas vienotais kontaktpunkts, ko paredz Direktīva 2006/123/EK, un "nulles atļaujas" projekti) un veicot turpmāku pašreizējo licencēšanas procedūru un noteikumu vienkāršošanu un citu ekonomiku apgrūtinošo administratīvo slogu mazināšanu, kuri ir galvenie šķēršļi saimnieciskās darbības attīstībai;

p) Portugāle pabeidz ostu pārvaldes sistēmas reformu, tostarp ostu ekspluatācijas koncesiju reformu;

q) Portugāle īsteno pasākumus, kas veicina transporta sistēmas darbību;

r) Portugāle īsteno pasākumus, ar ko likvidē enerģijas tarifu parādu, un pilnībā transponē ES Trešo tiesību aktu paketi enerģētikas jomā;

s) Portugāle nodrošina, lai tiktu piemērota jaunā tiesiskā un institucionālā PPP sistēma un lai atbilstīgi valdības iesniegtajam stratēģiskajam plānam un pārskatītajam regulējumam notiktu atkārtotas sarunas par PPP ceļu būves līgumiem ar mērķi nodrošināt vērā ņemamus fiskālos ieguvumus jo īpaši 2013. gadā;

t) Portugāle turpina koncentrēties uz pasākumiem, kas vajadzīgi, lai apkarotu ar nodokļiem saistīto krāpšanu un izvairīšanos no tiem un stiprinātu nodokļu maksātāju atbilstību noteikumiem;

u) saskaņā ar saprašanās memoranda noteikumiem Portugāle ievieš korekcijas atlaišanas pabalstu izmaksas režīmā;

([1]) OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.

▼**M8**

v) Portugāle veicina tādu algojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķiem radīt jaunas darba vietas un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju, lai koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību. Programmas darbības laikposmā jebkurš minimālās algas palielinājums tiek noteikts tikai tad, ja to pamato ekonomikas un darba tirgus attīstība;

w) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu, lai uzlabotu valsts nodarbinātības dienestu darbību.

8. Vispārējās valdības budžeta deficīts 2014. gadā nepārsniedz 4,0 % no IKP. Lai sasniegtu šo mērķi, Portugāle īsteno izdevumu mazināšanas pasākumus, kas sagatavoti, veicot publiskā sektora izdevumu pārskatīšanu. Kopumā šo pasākumu apjoms 2014. gadā sasniedz 2 % no IKP, un tajā ietverts algu izdevumu samazinājums, kura mērķis ir samazināt darbinieku skaitu publiskajā sektorā, vienlaikus palielinot kvalificētāku darbinieku īpatsvaru; publiskā un privātā sektora darba noteikumu tuvināšanas turpināšana, t. i., darba stundu skaita palielināšana, darba laika uzskaites ieviešana, atvaļinājuma samazināšana; brīvprātīgas darba attiecību pārtraukšanas shēmas īstenošana un vienotas algu un piemaksu likmes ieviešana; atšķirību mazināšana starp civildienesta ierēdņu pensiju režīmu (*CGA*) un vispārējo pensiju sistēmu; likumā noteiktā pensionēšanās vecuma palielināšana; ja ir noteikti nepieciešams — progresīvas ilgtspējas iemaksas ieviešana. Turklāt tiek palielināti ar starppatēriņu un izdevumu programmām saistītie ietaupījumi nozaru ministrijās. Dažus pasākumus var daļēji vai pilnībā aizstāt ar citiem līdzvērtīga apjoma un kvalitātes pasākumiem.

9. Lai atgūtu uzticību finanšu sektoram, Portugāle tiecas saglabāt atbilstīgu kapitāla līmeni banku sektorā un saprašanās memorandā noteiktajos termiņos nodrošināt sakārtotu parādsaistību samazināšanas procesu. Šajā sakarā Portugāle īsteno Portugāles banku sektora stratēģiju, par ko panākta vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF tā, lai tiktu saglabāta finanšu stabilitāte. Konkrēti Portugāle:

a) iesaka bankām ilgtspējīgā veidā stiprināt to nodrošinājumu rezerves;

b) nodrošina līdzsvarotu un sakārtotu parādsaistību samazināšanu banku sektorā, kas joprojām ir ļoti būtisks uzdevums, lai pastāvīgi likvidētu finansējuma nelīdzsvarotību un mazinātu atkarību no Eurosistēmas finansējuma vidējā termiņā. Banku finansējuma un kapitāla plānus pārskata reizi ceturksnī;

c) veicina finansējuma alternatīvas uzņēmumiem un jo īpaši MVU, izmantojot dažādus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot to piekļuvi kapitāla tirgiem un eksporta kredītu apdrošināšanai;

▼**M8**

d) turpina racionalizēt valsts īpašumā esošo *CGD* grupu;

e) optimizē līdzekļu atgūšanas procesu, ko *BPN* nodevusi trīs īpašam nolūkam dibinātām sabiedrībām, kas ir valsts īpašumā, uzticot līdzekļu pārvaldību kā ārpakalpojumu profesionālai trešai personai ar pilnvarām pakāpeniski laika gaitā atgūt līdzekļus; izvēlas kredītu pārvaldītāju, izmantojot pastāvīgu konkursa procedūru, un pilnvarās iekļauj atbilstīgus stimulus, lai maksimāli īstenotu līdzekļu atgūšanu un samazinātu darbības izmaksas; un nodrošina savlaicīgu meitasuzņēmumu un pārējo divu valstij piederošo īpašam nolūkam dibināto sabiedrību aktīvu realizāciju;

f) pamatojoties uz sākotnējiem priekšlikumiem, kas sekmē uzņēmumu finansējuma alternatīvu diversifikāciju, izstrādā un īsteno risinājumus, kas uzņēmumiem nodrošina tradicionāliem banku kredītu resursiem alternatīvu finansējumu; novērtē Savienības prasībām atbilstīgo valdības finansēto eksporta kredītu apdrošināšanas sistēmas efektivitāti nolūkā veikt Savienības tiesību aktiem atbilstošus pienācīgus pasākumus eksporta veicināšanai;

g) analizē banku atlabšanas plānus un dod sistēmai vadlīnijas par atlabšanas plāniem, un sagatavo noregulējuma plānus, pamatojoties uz banku iesniegtajiem ziņojumiem; nodrošina, lai tiktu veikti sākotnējie un gada noregulējuma fonda finansēšanas pasākumi un, īstenojot banku atlabšanas un noregulējuma plānus, dod priekšroku tām bankām, kam ir sistēmiska ietekme;

h) ievieš finanšu iestādēm domātu sistēmu, kā iesaistīties ārpustiesas mājsaimniecību parādu pārstrukturizācijā, atvieglo uzņēmumu pieteikšanos parādu pārstrukturēšanai un īsteno rīcības plānu, kas veicina sabiedrības informētību par pārstrukturēšanas līdzekļiem;

i) sagatavo ceturkšņa ziņojumus par jauno pārstrukturēšanas instrumentu īstenošanu un veic pētījumu par iesaistīto personu maksātnespēju, lai noskaidrotu, cik lietderīgi ir izmantotie parādu pārstrukturēšanas instrumenti un kādi ir iespējamie trūkumi un vājās vietas, apzina alternatīvas, kā palielināt to uzņēmumu sekmīgu atlabšanu, uz kuriem attiecas publiskā sektora izdevumu pārskatīšana (īpašā palīdzības procedūra uzņēmumiem, kas nonākuši nopietnās finansiālās grūtībā) un *SIREVE* (uzņēmumu atlabšanas sistēma, kur izmanto ārpustiesas vienošanās par uzņēmumiem, kas nonākuši ekonomiskās grūtībās vai kam ir nenovēršama vai faktiska maksātnespēja);

j) novērtē iespējas uzlabot līdzšinējo valdības finansēto kredītlīniju darbību un pārvaldību, izveidot ceturkšņa uzraudzības un ziņošanas mehānismu par tādu valdības finansēto kredītlīniju piešķiršanu, kuru mērķis ir atvieglot MVU piekļuvi finansējumam; veic valsts garantiju sistēmas ārējo revīziju.

▼**M6**

10. Lai nodrošinātu, ka tiek nevainojami izpildīti programmas nosacījumi, un lai palīdzētu ilgtspējīgā veidā novērst nelīdzsvarotību, Komisija pastāvīgi sniedz konsultācijas un padomus par fiskālajām, finanšu tirgu un strukturālajām reformām. Portugālei sniegtās palīdzības satvarā kopā ar SVF un sadarbībā ar ECB Komisija periodiski pārskata pieņemto pasākumu efektivitāti un ekonomisko un sociālo ietekmi, kā arī iesaka vajadzīgos labojumus nolūkā sekmēt izaugsmi un darba vietu radīšanu, nodrošināt nepieciešamo fiskālo konsolidāciju un samazināt nelabvēlīgu sociālo ietekmi, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām Portugāles sabiedrības daļām.

▼**B**

4. pants

Portugāle atver īpašu kontu Portugāles Bankā, lai pārvaldītu Savienības finanšu palīdzību.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

6. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.